

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/48/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819204564
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819204564.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci účastníkov: navrhovateľ Q. K., nar. X.X.XXXX, bytom L. cesta č. XXXX/XC, S., zast. JUDr. Ctiborom Stachom, advokátom, Košovská cesta č. 1, Prievidza, manželka E. K., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom ul. Q. č. XXX/XX, H., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: Z., nar. XX.X.XXXX, P., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX, F., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, takto

rozhodol:

Manželstvo účastníkov konania Q. K., nar. X.X.XXXX a E. K., rodenej E., nar. XX.X.XXXX a uzavreté dňa XX.X.XXXX pred Mestským úradom Prievidza a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Prievidza vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX, r o z v á d z a .

Na čas po rozvode maloleté deti Z., nar. XX.X.XXXX, P., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX, F., nar. XX.X.XXXX a K., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca Q. K., nar. X.X.XXXX, ktorý bude deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Matka E. K., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á platiť výživné na maloletého Z., nar. XX.X.XXXX, v sume 60 eur mesačne, na maloletú P., nar. XX.X.XXXX, v sume 50 eur mesačne, na maloletú K., nar. XX.X.XXXX, v sume 45 eur mesačne, na maloletú F., nar. XX.X.XXXX v sume 40 eur mesačne a na maloletú K., nar. XX.X.XXXX v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy vopred najneskôr do 15. dňa kalendárneho mesiaca, k rukám otca Q. K., nar. X.X.XXXX, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvod manželstva.

Styk matky E. K., nar. XX.X.XXXX, s maloletými deťmi n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ návrhom zo dňa 23.10.2019, podaným prostredníctvom právneho zástupcu, domáhal sa proti manželke rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom: Z., nar. XX.X.XXXX, P., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX, F., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX.

2. Návrh odôvodnil tým, že k narušeniu vzájomných vzťahov došlo z dôvodu, že manželka namiesto normálneho rodinného spoluzitia začala uprednostňovať iný spôsob života. Od roku 2015 pomerne často odchádzala ku svojim rodičom, kde bola bez prerušenia aj štyri mesiace. Na takéto odchody a spôsob správania nemala žiaden dôvod a nevedela ho vysvetliť. Dozvedel sa, že počas týchto období mala intímne vzťahy s inými mužmi. Z dôvodu záujmu maloletých detí, aby žili v úplnej rodine, ju vždy prijal

naspäť. Keď sa takto vrátila už po niekoľkokrát a to v mesiaci februári 2016, veril, že zostane natrvalo, pričom z ich vzťahu sa dňa 28.6.2016 narodilo piate dieťa. V tom čase im pomáhal jeho otec a on (navrhovateľ) sa snažil si zabezpečiť aspoň príležitostnú prácu. Takýto stav však nevydržal dlho a v mesiaci máji 2018 manželka opätovne, bezdôvodne odišla zo spoločnej domácnosti. Túlala sa, dlhé obdobie ju hľadal, chcel, aby sa vrátila. Dostával informácie s obsahom takým, že každú chvíľu bola videná na inom mieste medzi Prievidzou a Nitrou, a že prespáva u náhodných známostí. Manželka sa o deti nestará, nezaujíma, neprispieva na ich výživu. V konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. k. 18P 30/2018, sa proti nej domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Starostlivosť o deti zabezpečuje on, s pomocou priateľky. Vzájomné vzťahy s manželkou, považuje za trvale narušené. Jej spôsob života ho presvedčil, že udržiavanie takéhoto formálneho manželstva nemá žiaden význam. Jemu i maloletým deťom narobila veľa problémov. O tom, aký je jej charakter svedčí i to, že dňa 25.12.2018 deťom nepriniesla žiadne darčeky. V ten istý, resp. v nasledujúci deň odišla. Odvtedy nemá o nej žiadne informácie. Manželka je pre neho v podstate cudzím človekom. Formálne udržiavanie manželstva, je pre neho záťažou. Dochádza k situáciám, že pri rôznych konaniach v úradnom styku sa požaduje súhlas, či podpis manželky, o ktorej však nevie, kde sa zdržuje. Takáto osoba, nemá čo dať do života maloletým deťom. On, ako otec sa bude snažiť, aby svoju funkciu zvládol čo najlepšie.

3. Manželka sa na určený termín pojednávania nedostavila. Doručenie mala riadne vykázané dňom 30.10.2019. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnila, bola pasívna. Súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, svedkyne T. F., oboznámením sa so sobášnym listom, s rodnými listami detí, s výpismi z účtu predloženými navrhovateľom, s potvrdením o poberaní prídavku na deti, s potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, s potvrdením o poberaní náhradného výživného, s odpoveďou na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne, s vyjadrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, s prehľadom voľných pracovných miest, s vyjadrením Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor, Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza, s potvrdením o dávkach dôchodkového poistenia, so správou o prešetroaní rodinných pomerov, s vyjadrením Spojenej školy internátnej Prievidza, s fotokópiou časti spisu Okresného súdu Prievidza č. k. 3T 97/2019, so spismi Okresného súdu Prievidza č. k. 18P 30/2018, č. k. 17Pc 9/2018.

5. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX pred Mestským úradom Prievidza. U oboch ide o manželstvo prvé, účastníci sú národnosti slovenskej. Z ich vzťahu pochádza päť maloletých detí: Z., nar. XX.X.XXXX, P., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX, F., nar. XX.X.XXXX, K., nar. XX.X.XXXX. Posledným spoločným bydliskom účastníkov je S., L. cesta č. XXXX/XC, číslo bytu 120.

7. Účastníci konania uzavreli manželstvo po trvaní trojročnej známosti. Spočiatku, a to do roku 2012, bývali v domácnosti otca navrhovateľa, neskôr sa osamostatnili. Ich vzájomné vzťahy boli usporiadané asi do roku 2012. Manželka namiesto rodinného spolužitia, začala uprednostňovať iný spôsob života.

8. Z výsluchu navrhovateľa vyplýva, že manželka často odchádzala do Dolných Krškan pri Nitre k svojim rodičom, kde bola bez prerušenia aj po dobu štyroch mesiacov. K takýmto odchodom, ale nemala žiadny dôvod a nevedela ich vysvetliť. Má informácie s obsahom takým, že jej rodina nesúhlasila, aby sa k nemu ako k manželovi vrátila. Dozvedel sa, že počas týchto období nadväzovala intímne vzťahy s inými mužmi. Vždy ju však z dôvodu, aby ich maloleté deti žili v úplnej rodine, prijal naspäť. V súvislosti s narodením piateho dieťaťa veril, že s manželkou zostanú žiť spolu natrvalo. V mesiaci máji 2018, však opäť odišla. Na vianočné sviatky 2018, ju doviezol do domácnosti, ale dňa 25.12.2018 utiekla. Odvtedy nie sú v kontakte. Má informácie s obsahom takým, že udržiava vzťah s iným mužom a užíva návykové a psychotropné látky.

9. Zo spisu Okresného súdu Prievidza č. k. 18P 30/2018 vyplýva, že navrhovateľ návrhom zo dňa 25.6.2018 sa domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Návrh odôvodnil tým, že manželka opustila spoločnú domácnosť, sú u nej prítomné zdravotné problémy psychického charakteru, nie je schopná sa o deti postarať. Na určených termínoch pojednávaní uviedol, že z domácnosti odišla už 7 krát. Mal záujem na udržaní manželstva, veril, že manželka prehodnotí spôsob svojho života, avšak bezvýsledne. Na pojednávaní dňa 5.10.2018 predložil lekársku správu od

MUDr. Danice Hudecovej zo dňa 26.9.2018, z ktorej vyplýva, že manželka trpí poruchami správania, s abúzusom drog a zanedbávaním starostlivosti o seba aj o svoje maloleté deti. V konaní bol ako svedok vypočutý otec navrhovateľa R. K. ktorý uviedol, že spočiatku vzťahy účastníkov boli usporiadané. Manželka bola dobrou matkou, avšak situácia sa zmenila. Členovia jej rodiny, ktorí majú na ňu vplyv, ju vyzývali, aby prišla ku nim bývať. Trpela náladovými stavmi a opakovane odchádzala z domácnosti. Dožiadaným okresným súdom bola vypočutá aj matka manželky E. E., ktorá uviedla, že jej dcéra sa s navrhovateľom rozišla, už s ním nechce byť, návrat k nemu neplánuje. Svedkyňa mala vedomosť o tom, že navrhovateľ mal záujem na obnovení spolužitia. Počas konania boli prešetrené rodinné pomery u manželky, ktorá na otázky kolízneho opatrovníka odpovedala, že nie je závislá na návykových a psychotropných látkach, odmietla absolvovať testy za účelom vylúčenia ich prítomnosti. Od navrhovateľa utiekla, bil ju, podala na neho trestné oznámenie. V konaní bolo predložené uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 10.4.2018, v trestnej veci proti obvinenému navrhovateľovi, z ktorého vyplýva, že trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví, ktorého sa mal dopustiť proti manželke bolo zastavené z dôvodu, že bolo nepochybné, že skutok sa nestal.

10. Dňa 12.7.2019 Okresná prokuratúra Prievidza podala na manželku obžalobu pre prečin zanedbania povinnej výživy k maloletým deťom. Počas výsluchu ako obvinená pred vyšetrovateľom uviedla, že si je vedomá svojej vyživovacej povinnosti, avšak nevie v akej výške má platiť výživné. Súd rozhodol trestným rozkazom, proti ktorému podala odpor, ktorý odôvodnila tým, že nesúhlasí s výškou uloženého trestu. V konaní č. 3T 97/2019 bol predložený trestný rozkaz Okresného súdu Nitra č. k. OT 93/2018 zo dňa 19.8.2018, ktorým manželka bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže.

11. Navrhovateľ návrhom zo dňa 20.11.2018 podaným na Okresnom súde Prievidza, sa domáhal proti manželke určenia manželského výživného. Návrh odôvodnil tým, že čerpá rodičovskú dovolenku, s manželkou nežije a stará sa o päť maloletých detí. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 7Pc 9/2018-14 zo dňa 7.1.2019 návrh zamietol, z dôvodu rovnakej životnej úrovne manželov.

12. Na pojednávaní dňa 18.12.2019 bola ako svedkyňa vypočutá T. F., z výsluchu ktorej vyplýva, že žije v domácnosti s navrhovateľom a spoločne sa starajú o maloleté deti.

13. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

14. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

15. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode sa na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

16. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19.

17. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav, v čase jeho vyhlásenia.

18. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnenému záveru, že návrh o rozvod manželstva je podaný dôvodne, preto mu vyhovel.

19. Napriek všestrannej ústavnej ochrane manželstva, ako jedinečného zväzku medzi mužom a ženou (čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), či preferencii tohto inštitútu ako harmonického a predovšetkým trvalého spoločenstva, ktorého primárnym účelom je založenie rodiny a riadna výchova detí (čl. 1 a čl. 2 Základných zásad Zákona o rodine), zákonodarcu v odôvodnených prípadoch vzniknutého kvalifikovaného rozvratu medzi manželmi, umožňuje jeho zánik a netrvá na jeho bezpodmienečnom zachovaní.

20. Ustanovenie hmotnoprávneho predpisu (§ 23 Zák. o rodine) zakotvuje objektívny princíp rozvodu manželstva a zároveň vymedzuje podmienky pre rozvod. Manželstvo je možné rozviesť iba v odôvodnených prípadoch za splnenia podmienok, ktorými sú: a/ vážnosť narušenia vzťahov, b/ trvalosť rozvrátenia vzťahov, c/ pre existenciu tohto vážneho a trvalého rozvrátenia manželských vzťahov, manželstvo nemôže plniť svoj účel, t. j. vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, d/ od manželov nemôže očakávať obnovenie spolužitia, e/ rozvod nebude v rozpore so záujmami maloletých detí.

21. V manželstve účastníkov existuje vážny rozvrat, ktorý má intenzitu v trvalosti. Ich manželský zväzok si nie je schopný plniť svoj spoločenský účel, nevedú spoločnú domácnosť, intímne sa nestýkajú, spoločne nezabezpečujú osobnú starostlivosť o ich päť maloletých detí.

22. Dôležitosť jednotlivých úloh manželstva sa v jeho priebehu mení, a to v závislosti od dĺžky jeho trvania, veku partnerov a ich detí. V manželstve, z ktorého pochádzajú maloleté deti, vystupuje do popredia výchovná funkcia a s tým spojená povinnosť vytvárať zdravé rodinné prostredie.

23. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že manželstvo účastníkov je udržiavané bez skutočnej vyváženosti vzťahov. Po dobu niekoľkých rokov, spoločne nevytvárajú rodinné prostredie. Zo strany navrhovateľa k manželke, zanikli pozitívne citové väzby. Tomuto stavu predchádzali jej opakované, a to aj niekoľko mesiacov trvajúce odchody zo spoločnej domácnosti. Navrhovateľ z dôvodu záujmu maloletých detí, manželke odpúšťal jej správanie. Neustále veril, že prehodnotí spôsob svojho života. K trvalému usporiadaniu vzájomných vzťahov, ale nedošlo. Manželka vedie túlavý spôsob života. O svoje maloleté deti, neprejavuje riadny záujem. Navrhovateľ jej neverí, má podozrenie, že užíva návykové a psychotropné látky, stratil k nej akúkoľvek dôveru a citovo sa pripútal k inej partnerke. Z lekárskej správy MUDr. Danice Hudecovej, vypracovanej počas konania č. 18P 30/2018 vyplýva, že manželka trpí poruchami správania, s abúzusom drog. V konaní nebolo preukázané, že by ju navrhovateľ fyzicky napádal. Ako to už bolo uvedené, prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra uznesením zo dňa 10.4.2018 trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví proti nemu zastavil, pretože bolo nepochybné, že skutok sa nestal. Podľa odôvodnenia rozhodnutia, vzhľadom na znalecký posudok MUDr. Andreja Benkoviča, u manželky išlo o konfabulácie.

24. Podľa názoru súdu, nie je možné trvať na zachovaní manželstva účastníkov, lebo si dlhodobo neplní svoj spoločenský účel. Nie je možné očakávať zlepšenie vzájomných vzťahov, len na základe zamietnutia návrhu. Na naplnenie účelu manželstva je potrebná snaha oboch manželov, vzájomné pochopenie a citové zblíženie. Manželstvo je vzájomný zväzok dvoch ľudí. Nie je zrejmé, ako by malo dôjsť k obnoveniu spolužitia, ak obaja už prestali o to usilovať. Predlžovanie situácie, keď odmietajú obnoviť vzťah, nedáva už reálny podklad k odstráneniu príčin rozvratu a manželstvo je tak, neudržateľné. Ustanovenie § 96 Civilného mimosporového poriadku dáva súdu iba možnosť účastníkov vyzvať, aby sa pokúsili o mediáciu, ale nemôže im to uložiť ako povinnosť.

25. Rozvod nebude v rozpore so záujmami ich maloletých detí. Udržiavanie manželstva bez skutočnej vyváženosti vzťahov, by podľa názoru súdu, deťom spôsobilo väčšiu ujmu, než rozvod.

26. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

27. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že vzťah maloletých detí s otcom, je dostatočne rozvinutý s emočným a citovým syténím, poskytuje im pocit bezpečia a istoty.

29. Otec vzhľadom na svoj vzťah k deťom, osobnostné predpoklady je naďalej schopný sa o ne zodpovedne starať. Zo správy z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa 31.10.2019 vyplýva, že maloleté

deti majú v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Počas pohovoru, sa staršie tri deti pred kolíznym opatrovníkom vyjadrili, že sa majú dobre a nič im nechýba. Svedkyňa T. F. starostlivosť otca o deti, hodnotila pozitívne. Spojená internátna škola Priedviza sa vyjadrila, že otec sa zaujíma o výchovno-vzdelávacie výsledky, ktoré dosahujú maloleté deti: Z., P., K..

30. Ustanovenie § 24 ods. 1 Zákona o rodine súdu ukladá rozhodnúť i o tom, kto bude deti zastupovať a spravovať ich majetok.

31. Podľa § 28 ods. 1 písm. b), písm. c) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

32. Maloleté dieťa má len takú spôsobilosť na právne úkony, aká je primeraná jeho veku a vôľovej a rozumovej vyspelosti. Preto je nevyhnutné, aby v prípade, ak pre nedostatok spôsobilosti nemôže samo robiť právne úkony, konal za neho jeho zákonný zástupca.

33. Správa majetku predstavuje právo rodiča hospodáriť s majetkom maloletého dieťaťa v súlade s jeho záujmami.

34. Súd rozhodol, že otec, ktorému deti boli zverené do osobnej starostlivosti je oprávnený zastupovať ich a spravovať majetok v bežných veciach. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v prípade podstatných vecí, týkajúcich sa detí je potrebná dohoda oboch rodičov. Pri nezhode v podstatnej veci, teda o tom, čo je najlepším záujmom dieťaťa, na návrh niektorého z nich rozhodne súd (§ 35 Zákona o rodine).

35. S poukazom na ustanovenie § 25 ods. 2 druhá časť vety Zákona o rodine, súd styk otca s deťmi neupravoval. Rodičia ho nežiadali upraviť (matka sa k návrhu nevyjadrila).

36. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

37. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

38. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

39. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

40. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

41. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

42. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane výživou oprávneného dieťaťa, a tiež na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho odôvodnené potreby, s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa patrí výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je oblečenie, obuv, náklady na bývanie, hygienické a kozmetické potreby, rozvoj záujmov.

43. Povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu je základnou povinnosťou rodiča.

44. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 18P 30/2018-79 zo dňa 30.11.2018, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca a matke určil rozsah vyživovacej povinnosti nasledovne: na Z. XX,- eur, na P. XX,- eur, na K. XX,- eur, na F. XX,- eur, na K. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.1.2019. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie pri skúmaní možností ako aj majetkových pomerov povinného rodiča do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd matke nezohľadnil výdavok na bývanie v celej výške 100,- eur mesačne, nakoľko zistil, že v domácnosti jej matky (starej matky detí) bývajú aj ďalšie dospelé osoby, ktoré sú povinné sa tiež na týchto výdavkoch podieľať.

45. Na pojednávaní dňa 18.12.2019 navrhovateľ navrhol matke detí určiť rozsah vyživovacej povinnosti v rovnakej výške, ako v konaní č. 18P 30/2018.

46. V školskom roku 2019/2020 maloletý Z. navštevuje 7. ročník Spojenej školy internátnej Prievidza, A variant, maloletá P. 3. ročník, A variant, maloletá Simona 1. ročník uvedenej školy. Podľa vyjadrenia Spojenej školy internátnej Prievidza, otec zaplatil dňa 26.8.2019 preddavok vo výške 74,- eur na stravovanie detí. Pri splnení podmienok na štátnu dotáciu (tzv. obedy zadarmo), je táto suma postačujúca na celý školský rok. Maloletý Z., P. a K. navštevujú školský klub, z ktorého titulu na každé dieťa vznikajú výdavky vo výške po 2,50 eur mesačne. Poplatok za ZRPŠ na každé z nich predstavuje 3,- eur ročne. Učebné pomôcky im otec zakupuje priebežne podľa potreby. Z jeho výsluchu vyplýva, že naposledy im kúpil zošity, lepidlá, perá, vodové farby, ale i ďalšie pomôcky, a maloletej Simone aj školskú tašku, peračník a tenisky. Maloleté deti F. a K., nenavštevujú predškolské zariadenie. Z výsluchu otca ďalej vyplýva, že náklady na stravu detí, jeho a partnerky predstavujú 300,- eur mesačne. Maloleté deti jedlo konzumujú v intenzite tri až štyrikrát denne. S partnerkou starším deťom pripravujú do školy i desiatu, napr. rožok so salámou, chlieb s maslom, sladkosť, nápoj. Náklady na hygienické a kozmetické potreby pre členov domácnosti, predstavujú sumu okolo 50,- eur mesačne. Z výsluchu svedkyne T. Lakatošovej vyplýva, že naposledy im s otcom detí zakúpili oblečenie: zimné bundy, obuv, rukavice, ponožky.

47. Otec detí je poberateľom rodičovského príspevku 220,70 eur, náhradného výživného 223,79 eur a rodinných prídavkov 121,70 eur. Za prenajatý bytový priestor platí nájomné vo výške 153,- eur a za dodávanú elektrickú energiu 102,- eur mesačne. V pôsobnosti Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor na otca detí nie je evidovaný žiadny nehnuteľný majetok. Na Okresnom dopravnom inšpektoráte Prievidza je evidovaný, ako držiteľ a vlastník motorového vozidla zn. Škoda Octavia.

48. Matka detí je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 344,40 eur mesačne. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava vyplýva, že za invalidnú osobu bola uznaná dňa 19.9.2008. Z registra obyvateľov vyplýva, že je naďalej prihlásená k trvalému pobytu v Meste Prievidza. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, nie je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, nie je evidovaná ako zamestnanec. Z potvrdenia (č. I. 110 spisu) predloženého uvedenou poisťovňou pre účely konania ČVS: ORP-907/1-VYS-PD-2018 vyplýva, že naposledy pracovala do 31.12.2012 pre Prvú Personálnu, spol. s r.o., z titulu uzavretej dohody o pracovnej činnosti. Matka v konaní nepreukázala, ako sa stará o svoje duševné zdravie, či absolvuje lekárske vyšetrenia. Po priznaní invalidného dôchodku, v nasledujúcich rokoch pracovala ako „dohodár“, čo znamená, že napriek nepriaznivému zdravotnému stavu bola, i keď zrejme len na znížený pracovný úväzok, schopná pracovať a mať z tohto titulu príjem. Zo zoznamu voľných pracovných miest, zverejnenom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vyplýva, že sú zamestnávateľia, ktorí uchádzačom o zamestnanie, a to aj pri dosiahnutom stupni vzdelania - základné, ponúkajú voľné pracovné miesta. V prípade, ak by matka ako povinný rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k 5 maloletým deťom, za týmto účelom vyvinula maximálne úsilie, mohla by z titulu vykonanej práce mať i ďalší príjem, a to minimálne v rozsahu zodpovedajúcom 1/2 z minimálnej mzdy, pri práci na polovičný pracovný úväzok (zásada potenciality príjmov). Z tohto príjmu by bola schopná platiť súdom určené výživné a uspokojovať i svoje najnutnejšie potreby. Matka v konaní zostala pasívna a nepreukázala, že by akákoľvek pracovná činnosť bola pre ňu kontraindikovaná.

49. Od doby právoplatného skončenia konania č. 18P 30/2018 uplynula doba necelého roka, a na strane maloletých detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Preto súd určil rozsah vyživovacej povinnosti

matky v rovnakej výške, t. j. na Z. XX,- eur, na P. XX,- eur, na K. XX,- eur, na F. XX,- eur, na K. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Výživné v tejto sume zodpovedá jej schopnostiam a možnostiam (porovnaj bod 48.). Na matku, ako to už bolo uvedené, bola podaná obžaloba pre prečin zanedbania povinnej výživy. Túto skutočnosť, ale nemožno pričítať na ťarchu maloletých detí a výživné určiť v nižšej sume. Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k deťom, je totiž jeho prvoradou povinnosťou.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 Civilného mimosporového poriadku.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).